

På vägen till korset

Här följer en sammanfattning av predikan.

Läs Lukas evangelium 19:28-48

Palmsöndagen är en viktig påminnelse om hur Jesus red in i Jerusalem inför påsken och hyllades som kung av entusiastiska anhängare, men också om hur glädjen och festytan blandades med en annan sida av verkligheten: hans tårar över den stad som inte känner vägen till fred, som vänder honom ryggen. Inte vill se att Gud är på besök – hans rike och kung har anlänt. Men på väg till korsets nederlag och seger.

I almanackan är det också Marie bebådelsedag, det är nio månader till jul och en viktig påminnelse om hur Maria, Jesu mor, fick sitt uppdrag att bära och föda sitt barn och Guds Son. Och därmed om hur Gud nu besöker sitt folk för att rädda inte bara dem utan hela världen. I gudstjänsten på fredag kommer vi att höra hur Jesus dömdes till döden och korsfästes och att Maria står där vid korset och att han talade till sin mor. Hon var alltså också i Jerusalem denna påsk – någonstans i mängden fast vi inte ser henne i dagens läsning. Kanske kom hon ihåg – när hon hörde sången på Olivberget – vad herdarna berättat om änglarnas sång (inte så långt därifrån) när Jesus fötts: "Ära i höjden åt Gud, och på jorden fred åt dem han har utvalt".

Och när Jesus nu kommer till templet, påminns hon inte också om när hon och Josef första gången tog honom till templet, några veckor gammal – det lilla underverket – och de bar fram honom inför Herren? Han var ju deras första son och skulle därför bäras fram och "lösas ut". Hon kom ihåg Symeon, den gamle mannen som spontant kom fram och välsignade dem. Och sa: "Nu har jag sett frälsningen . . . nu kan jag dö", när han höll barnet i famnen. Och nu efter mer än 30 år är Jesus tillbaka i templet och uppträder som att det är hans tempel! Vad skulle hon tänka, Maria?

Ja, han hade ju i och för sig varit tillbaka många gånger. Maria och Josef hade varje påsk rest med Jesus till Jerusalem och templet. Det var årets höjdpunkt. När Jesus nu körde ut handlarna från templet med orden "Mitt hus skall vara ett bödens hus", tänkte hon inte då särskilt på det året han var 12? När han kom bort ifrån Josef och henne och det tog tre dagar att hitta honom i – templet! Och hur han helt lugnt svarat sin irriterade mamma: "Varför skulle ni leta efter mig? Visste ni inte att jag måste vara hos min fader?" Hon hade funderat på det många gånger – vad skulle hon tänka nu? Vad var det med Jesus och detta hus? Och det han gör den här dagen, vad betyder det?

Jesus pekar på meningen med templet

Jesus ger en aning om det egentliga syftet: att vara ett "bödens hus". Dvs. hit kommer människan för att möta Gud – här möter Gud de som söker honom. Hit går man för att uttrycka sin kärlek, förundran och tillbedjan till Gud och för att ta emot den undervisning som uppenbarar vem Gud är och vad han vill. Hur kunde platsen för det största av alla möten bli viktigare än själva mötet? Ja varför är det så?

Jesus är inte främst arg på handelsmännen, han sörjer att folkets ledare och överstepräster gjort platsen till ett tillhåll för dem som mest är intresserade av sina egna förmåner, sin makt och sina pengar. Jesus är inte främst *mot* någon, men han vill skapa ett utrymme för sig och sin undervisning, för nyheten att Guds rike har kommit (Guds rike är nära, eller - tiden för Guds besök är nu!): "Sedan undervisade han varje dag i templet" Han återtog templet. Denna vecka blev det ett bödens hus. Man kunde ana templets djupaste mening.

Lukas slutar sitt evangelium med: "Och de var ständigt i templet och prisade Gud". Ett bönen hus! Och är det inte så att det finns en fråga till oss i detta: gör jag min kyrka till ett bönen hus, är mitt hus och mitt liv en plats som fylls av bön? Inte så att det är målet, men ett medel för det möte som befriar mig.

Jesus antyder sin hemlighetsfulla relation till templet

När Jesus säger att allt ska jämnas med marken, innebär det också att Guds närvaro nu uppenbaras i Jesus från Nasaret. Han själv är det nya och sanna templet där Guds närvaro på jorden får sitt fullödiga uttryck ". . . vi såg hans härlighet, en härlighet som den ende sonen får av sin fader, och han var fylld av nåd och sanning" (Joh 1:14)

I 20 år hade Maria grunnat på det Jesus sagt i templet: "Visste ni inte att jag måste vara hos min fader?" Och hon hade funderat på vad herdarna berättat i stallet i Betlehem, om vad ängeln hade sagt till dem "Idag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren". Hon hade försökt att lägga pussel. Hon tänkte på ängeln som kommit till henne och sagt att hon skulle bli med barn, et barn som ska heta Jesus och kallas den Högstes son. Nu är det inte många bitar kvar att lägga. Nu kan hon lägga dit biten med templet också. Gud bor – i honom!

Det här är viktigt att vi ser och tar till oss. Inte minst när vi tycker vi är utanför, lite misslyckade eller bara annorlunda. För Jesus är vi innanför och medräknade. Vi har alla tillträde. Kanske är tiden inne för Guds besök hos dig som hittills tvekat!

Jesus förbereder templet för en sista uppgift

Sällan möter vi en Jesus som gråter. Men när han nu får se staden – som helt domineras av templet – gör han det. Precis som profeten Jeremia grät över sitt folk och templet där man ställt upp avgudabilder och sa: tar ni detta hus för ett rövarnäste? Det är det också. Och som det då hade slutat med Jerusalems förstörelse, säger Jesus att det snart ska upprepas: här ska inte lämnas sten på sten eftersom du inte förstod att tiden var inne för Guds besök.

Templet har haft sin tid, men det har kvar en uppgift. I sin nästa bok, Apostlagärningarna, visar Lukas att templet blev utgångspunkt för den kristna kyrkans liv och uppdrag i världen. Det är som att när Jesus kör ut handlarna och skapar ett utrymme för sin undervisning, skapar han också en plats för de första kristna: "de möttes varje dag troget i templet" (Apg. 2:46), de "gick upp till templet vid tiden för eftermiddagsbönen" (3:1), "Alla de troende höll samman och brukade mötas i Salomos pelarhall" (5:12 jfr 3:11).

Så var det tills man arresterar Stefanos, en av de kristna ledarna, och anklagar honom för att han ständigt och jämt angrep deras heliga plats, och att han sagt att Jesus från Nasaret skulle förstöra den (6:13-14). Stefanos skriver under sin egen dödsdom när han säger "Salomo byggde ett hus åt Gud. Den Högste bor dock inte i något som är byggt av människohand" (7:47-48).

Om allt det som är Gud bor i Jesus, innebär det att han är kvar än. Då är tiden inne nu för att ta emot honom. Att ge honom utrymme. Behöver något rensas ut som tar för stor plats? Som är bra, men som för mig blir ett hinder?